

Sprawozdanie z realizacji ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zmianami) za rok 2013.

Obowiązująca od 1 stycznia 2012 roku ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zmianami) podzieliła kompetencje dotyczące zadań ustawy pomiędzy gminy i powiaty.

Powiat w szczególności organizuje opiekę i wychowanie w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Natomiast zadaniem gminy jest opracowanie systemu wspierania rodziny biologicznej, w tym organizacji działalności asystentów rodziny, rodzin wspierających i placówek wsparcia dziennego, jak również innych form pomocy i pracy z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i zamieszkałych na terenie gminy.

Pracownicy socjalni GOPS w Osielsku pomagają rodzinom w ramach pracy socjalnej.

Od miesiąca grudnia 2013r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Osielsku zatrudniona jest osoba na stanowisku Asystent rodziny.

Asystentura rodziny polega na zindywidualizowanej pracy „w” rodzinie, „z” rodziną, „dla rodziny” (na jej rzecz), przy dominowaniu pracy „z rodziną”.

Cechami charakterystycznymi asystowania jest indywidualizacja pracy wynikająca z małej liczby odbiorców, dostosowanie do określonych grup beneficjentów i ich realnych potrzeb, dawanie możliwości skierowania do nich dedykowanego wsparcia.

Zasadą przyświecającą pracy asystenta jest przekonanie, że zdrowa, dobrze funkcjonująca rodzina jest najlepszym miejscem wychowywania dziecka i należy dołożyć wszelkich starań, żeby właśnie w domu rodzinnym dzieci znajdowały odpowiednie warunki do życia i zdrowego rozwoju, a przede wszystkim bezpieczeństwo, miłość i wsparcie najbliższych.

Poza pracą z rodzinami, w których problemy wychowawcze doprowadziły do oddzielenia dzieci od rodziców lub gdzie istnieje takie realne niebezpieczeństwo – asystent rodziny może współpracować również z rodzinami przeżywającymi okresowe trudności – zgodnie z zasadą „lepiej zapobiegać niż leczyć”.

Asystent rodziny ma za zadanie zmienić stosunek osób w rodzinie do własnej sprawczości, zwiększyć ich poczucie wpływu na własne życie, podnieść samoocenę. Indywidualna pomoc służy rozwojowi kompetencji poszczególnych członków rodziny, osiągnięciu wyznaczonych przez nich celów, wzbudzaniu w nich wiary we własne możliwości oraz motywowaniu do podejmowania działań, do tej pory uznawanych za niemożliwe. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój.

Do funkcji asystenta rodziny zalicza się funkcję wsparcia psychiczno – emocjonalnego, diagnostyczno – monitorującą, funkcję opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. Opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. Udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. Wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. Motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

11. Udzielanie wsparcia dzieciom w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
12. Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
16. Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. Sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W miesiącu grudniu 2013r. asystent rodziny przydzielony został do trzech rodzin. W związku z tym, że rodzina musi wyrazić zgodę na współpracę w celu przezwyciężenia trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych (wyjątek – Postanowienie Sądu) w miesiącu grudniu 2013r. asystent rodziny rozpoczął współpracę z dwiema rodzinami, które wyraziły zgodę.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zmianami) wprowadziła obowiązek partycypowania gmin w kosztach utrzymania dziecka związanych z umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub placówkach opieki całodobowej – 10% w pierwszym roku, 30% w drugim roku i 50% w trzecim i kolejnych latach pobytu w pieczy zastępczej. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest wskazane zarówno ze względów społecznych jak i ekonomicznych. Realizowane działania koncentrują się na całej rodzinie. Wsparcie rodziny ma charakter profilaktyczny i przyjmuje zasadę wczesnej interwencji. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i społecznych, oraz przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Cele, które zostały określone dla danej rodziny są realizowane poprzez:

- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom;
- objęcie pomocą materialną uczniów w formie stypendiów szkolnych;

- przyznanie bezpłatnego dożywiania dla wszystkich potrzebujących dzieci i uczniów;
- zapewnienie bezpłatnego i powszechnego dostępu do poradnictwa specjalistycznego oraz informowanie o miejscach, w których można uzyskać taką pomoc.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osielsku realizując ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. Poz. 182) udzielił pomocy społecznej 269 rodzinom. W zależności od rozeznanej sytuacji w rodzinach udzielono różnych form pomocy, tj. zasiłki stałe, zasiłki celowe, zasiłki okresowe, pomoc rzeczowa, opłata wypoczynku dla dzieci, bezpłatne dożywianie dzieci i uczniów w szkołach, zakup posiłków dla potrzebujących osób dorosłych oraz zasiłków celowych na zakup żywności w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Ponadto udzielono rodzinom pomocy w postaci pracy socjalnej. Dla 29 dzieci w ramach Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi zorganizowano bezpłatny ośmiodniowy wypoczynek. Adresatami były dzieci z rodzin, gdzie występuje uzależnienie bądź przemoc. Podczas obozu realizowany był program profilaktyczny.

We wszystkich szkołach na terenie gminy realizowane były programy profilaktyczne - „Spójrz inaczej na agresję” i wychowawcze dla uczniów. Przeprowadzono warsztaty dla rodziców na temat problemów wychowawczych z dziećmi w szczególności dotyczących agresji i przemocy. Ponadto psycholog w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie przeprowadził warsztaty z uczniami o umiejętności radzenia sobie ze stresem i akceptacji wśród rówieśników. Był to program zrealizowany dla uczniów klas od 4 – 6. Odbył się również przegląd teatralny dla grup teatralnych poszczególnych szkół o tematyce przemocy i uzależnień. Profilaktykę przeciwdziałania wszelkim uzależnieniom realizują wszystkie szkoły podstawowe i gimnazjalne na terenie Gminy Osielsko, w ramach opracowanych przez siebie szkolnych programów profilaktyki. Placówki szkolne corocznie wzbogacane są o nowe materiały informacyjno-edukacyjne przeznaczone dla nauczycieli, dzieci i rodziców, zakupione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Działaniami profilaktyczno – edukacyjnymi były również przedstawienia teatralne przygotowane przez profesjonalnych aktorów o tematyce profilaktycznej mającej na celu uczenie zasad radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi oraz poprawiające funkcjonowanie społeczno psychiczne dzieci i młodzieży. Przedstawienia odbyły się w salach

gimnastycznych, gdzie adresatami było około 100 dzieci w każdej szkole. Dodatkowo uczniowie sami przygotowali przedstawienia teatralne i brali w nich udział.

Ponadto w szkołach podstawowych działały świetlice środowiskowe oraz prowadzone były zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów. Podczas zajęć realizowane były programy profilaktyczne na temat uzależnień i przemocy. Dzieci uczęszczające na zajęcia w świetlicach czas spędzają na grach, zabawach, wykonywaniu prac plastycznych, a także odrabianiu zadanych w szkole prac domowych. Podczas zajęć uczniowie dowiadują się jak zły wpływ mają wszelkiego rodzaju uzależnienia, w formie zabawy czy pogadank ucą się jak radzić sobie z agresją i jej przejawami, wyrabiają w sobie samodzielność, społeczną aktywność oraz umiejętność życia w grupie. W czasie zajęć dowiadują się jak prowadzić zdrowy styl życia, rozwijają swoje zainteresowania. Efektem pracy było wyrównanie zaległości szkolnych, polepszenie relacji z rówieśnikami oraz ich stosunków rodzinnych. W zajęciach wzięło udział około 60 dzieci, wybranych przez pedagogów szkolnych, przede wszystkim z rodzin z w/w problemami.

Na terenie Gminy Osielsko od około 10 lat funkcjonuje Rodzinny Punkt Konsultacyjny, w ramach którego udzielane są porady :

- prawne
- psychologiczne
- terapeutyczne
- grupy wsparcia.
- szkoła dla rodziców

Punkt konsultacyjny udziela pomocy i wsparcia w różnych kategoriach problemów. Dlatego też pomoc znaleźć mogą tam osoby uzależnione, współuzależnione, osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz rodziny będące w kryzysie.

Zarządzeniem Nr 14/2011 Wójta Gminy Osielsko z dnia 26 kwietnia 2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Osielsko.

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele :

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnej Przychodni Zdrowia,
- Szkoły Podstawowe, Gimnazja,
- Posterunek Policji.

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy działa w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W roku 2013 troje dzieci z terenu naszej gminy przebywało w pieczy zastępczej w rodzinie spokrewnionej. Jedno z dzieci z powodu sieroctwa, natomiast dwoje w związku z postanowieniem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, V Wydział Rodzinny i Nieletnich. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej częściowo pokrywa koszty pobytu dzieci w rodzinie zastępczej.

Zgodnie z art. 176 cytowanej wyżej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy, między innymi należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny.

W związku z powyższym w roku 2013, bazując na dokonanej analizie środowisk, jak również biorąc pod uwagę działania instytucji zajmujących się pomocą rodzinom patologicznym na terenie gminy, opracowano projekt uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Osielsko na lata 2013-2015.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osielsku w roku 2013 realizował program Gminnego Wspierania Rodziny w Gminie Osielsko na lata 2013-2015 przyjęty Uchwałą NR III/24/2013 Rady Gminy Osielsko z dnia 19 kwietnia 2013r.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
Urszula Majewska